

11 בפברואר 2017

טיפ ממעריך שווי: עלות שירות קודם כלשהי שטרם הוכרה בהתאם לתקן בינלאומי IAS 19

במאמר זה נעסוק בהטבות לעובדים (שאינן בגין פיטורין) המשולמות לאחר סיום ההעסקה מסוג הטבה מוגדרת (Defined-Benefit Plan) לצורך יישום תקן חשבונאות בינלאומי מספר 19 – הטבות לעובדים, המכונה, IAS 19 (Employee Benefits).

להלן הנוסחה לחישוב התחייבות בגין הטבה מוגדרת במאזן:

שווי נוכחי של מחויבות אקטוארית בגין הטבה מוגדרת לתאריך המאזן

- שווי הוגן של נכסי התוכנית אשר ישמשו במישרין לסילוק המחויבות

+ רווחים אקטואריים שלא הוכרו

- הפסדים אקטואריים שלא הוכרו

- עלות שירות קודם כלשהי שטרם הוכרה

= **התחייבות בגין הטבה מוגדרת נטו**

עלות שירות קודם כלשהי שטרם הוכרה פירושה גידול בערך הנוכחי של המחויבות בגין הטבה מוגדרת לגבי שירות עובד בתקופות קודמות, הנובע בתקופה השוטפת כתוצאה מהתחלה או משינוי של הטבות לאחר ההעסקה. למשל, הורדת גיל הפרישה מגיל-65 לגיל-60, לחילופין גידול בהטבות שישולמו במקרה של פרישה מוקדמת, לחילופין חילופין קביעה שמשכורת הבסיס לחישוב ההטבה תכלול בונוסים או לחילופין חילופין הרחבת קבוצת העובדים הזכאים להטבות.

חשוב לציין כי עלות שרות קודם איננה כוללת:

- השפעה של הבדלים בין העלאות שכר בפועל לעומת תחזיות,
- השפעה של הבדלים בין שינויים חזויים בתנאי הפנסיה לבין שינויים בפועל
- אומדנים לשיפורים בהטבה הנובעים מרווחים/הפסדים אקטואריים שהוכרו אם הישות מחויבת להשתמש בעודף בתוכנית לטובת המשתתפים
- גידול בהטבות שהבשילו כתוצאה מהשלמת דרישות ההבשלה, כאשר אין הטבות חדשות או משופרות

 WWW.IAVFA.ORG

רחוב נתן ברניצקי 5, ראשון לציון 7524205, ישראל

 077-5070590 153-77-5070590 IAVFA1020@GMAIL.COM

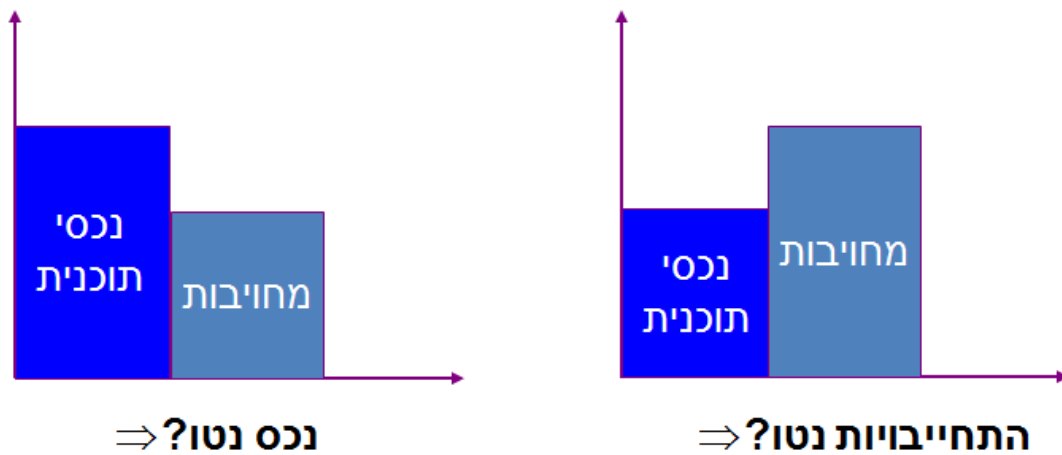
➤ שינויים בתוכנית שמקטינים הטבות בגין שירות עתידי

עוד נציין כי עלות שירות קודם יכולה להיות גם שלילית, כלומר מרעה עם העובד ומקטינה התחייבות, אך יש לבחון שלא מדובר בצמצומים אשר יטופלו בהתאם להוראות התקן.

ההכרה בעלות שירות קודם כלשהי שטרם הוכרה תיעשה במועד שבו לחברה יש מחוייבות משפטית/משתמעת לבצע את השינוי בתוכנית, כך שאם ההטבות הבשילו (דהיינו, אינן מותנות בעסקה עתידית) – הרי שתהיה הכרה מיידית בכל עלות השירות הקודם, מאידך אם ההטבות טרם הבשילו – הרי שעלות שירות קודם תוכר בקו ישר במהלך התקופה הממוצעת עד שההטבות יבשילו.

עלות שירות קודמת שלילית וצמצומים מאוד דומים האחד לשני. ההבחנה בטיפול בין השניים יכולה להשפיע רק אם הסכום מהותי ועד לגובה ההפסדים שנדחו ועלות שירות קודמת שנחתה שכן בצמצום אלו יוכרו מיידית ובעלות שירות קודם הם לא. בדברי ההסבר רשום שבדרך כלל לא צריכות להיות השלכות מהותיות בפרקטיקה. לגבי הטבות בארץ לגבי פרישה, ההטבות תמיד טרם הבשילו כי הן יתקבלו רק בפרישה ונדרש להמשיך לעבוד עד לפרישה כמו בתוכנית הבסיסית.

אז מה יופיע במאזן?

**עד לתקרה
 (סעיף 58-60)**

התקרה למעשה נועדה על מנת שהנכס לא יוצג מעבר להטבות נטו הנובעות מהתוכנית. במדידת התקרה מתייחסים לערך נוכחי של הטבות כלכליות כלשהן הזמינות לחברה בצורה של החזרים מהתוכנית או בצורה של הפחותות בהפקדות עתידיות.

להרחבה בנושאים אלו ניתן לפנות לתוכניות ההסמכה השונות של הלשכה בתחומי הערכות השווי.

בכבוד רב,

רוני פולניצר, אקטואר

מנכ"ל לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל

 WWW.IAVFA.ORG

רחוב נתן ברניצקי 5, ראשון לציון 7524205, ישראל

077-5070590

153-77-5070590

IAVFA1020@GMAIL.COM